

Zainwestujmy razem w środowisko

Program LIFE

Norman Czarnecki
Wydział LIFE
NFOŚiGW
27.02.2019 r.

Dofinansowano ze środków KE w ramach umowy KE LIFE14 CAP/PL/000011

Zaangażowanie finansowe KE i NFOŚiGW

W latach 2008-2018

- wsparcie KE wyniosło **100 mln EURO**
- współfinansowanie NFOŚiGW wyniosło **312 mln PLN**

Dofinansowano ze środków KE w ramach umowy KE LIFE14 CAP/PL/000011

Cele Programu LIFE

- a) wspieranie przejścia w kierunku gospodarki efektywnie korzystającej z zasobów, niskoemisyjnej i odpornej na zmiany klimatu, ochrona i poprawa jakości środowiska oraz zatrzymywanie i odwrócenie procesu utraty różnorodności biologicznej, w tym wspieranie sieci „Natura 2000” i przeciwdziałanie degradacji ekosystemów;
- b) poprawa rozwoju, realizacji i egzekwowania unijnej polityki i przepisów prawnych dotyczących środowiska i klimatu, a także pełnienie roli katalizatora i działanie na rzecz integracji i włączania celów w zakresie środowiska i klimatu do głównego nurtu innych unijnych strategii politycznych, jak również do praktyki sektorów publicznego i prywatnego, w tym poprzez zwiększanie potencjału sektorów publicznego i prywatnego;
- c) wspieranie lepszego zarządzania w zakresie środowiska i klimatu na wszystkich poziomach, w tym większego zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego, organizacji pozarządowych i podmiotów lokalnych;
- d) wspieranie wdrożenia 7. Programu działań w zakresie środowiska.

Program LIFE 2014-2020

Podprogram na rzecz środowiska

Ochrona środowiska
i efektywne gospodarowanie
zasobami

Przyroda i różnorodność
biologiczna

Zarządzanie i informowanie
w zakresie środowiska

Podprogram na rzecz klimatu

Ograniczenie wpływu człowieka na
klimat (łagodzenie zmian klimatu)

Dostosowywanie się do skutków
zmian klimatu

Zarządzanie i informowanie
w zakresie klimatu

Typy projektów LIFE

projekty pilotażowe

oznaczają projekty, w których zastosowana zostaje technika lub metoda nigdzie wcześniej niestosowana lub nietestowana, zapewniająca potencjalne korzyści dla środowiska lub klimatu w porównaniu z istniejącymi najlepszymi praktykami, i która może zostać następnie zastosowana w podobnych sytuacjach na szerszą skalę

projekty demonstracyjne

oznaczają projekty polegające na zastosowaniu w praktyce, testowaniu, ocenie i rozpowszechnianiu działań, metodyk lub podejść, które są nowe lub nieznanne w określonym kontekście projektu, takim jak kontekst geograficzny, ekologiczny, społeczno-ekonomiczny, a które mogłyby być zastosowane w innym miejscu w podobnych okolicznościach

projekty dotyczące najlepszych praktyk

oznaczają projekty, które stosują odpowiednie, efektywne pod względem kosztów i nowoczesne techniki, metody i podejścia, biorąc pod uwagę szczególny kontekst projektu

projekty informacyjne, dotyczące zwiększenia świadomości i rozpowszechniania informacji

projekty, mające na celu wspieranie komunikacji, rozpowszechniania informacji i zwiększania poziomu świadomości w zakresie podprogramów działań na rzecz środowiska i klimatu

TYPY PROJEKTÓW LIFE

Podprogram LIFE	Obszar priorytetowy	Dopuszczalne typy projektów
Środowisko	Ochrona środowiska i efektywne gospodarowanie zasobami	Projekty demonstracyjne i pilotażowe
	Przyroda i różnorodność biologiczna	Projekty dotyczące najlepszych praktyk, demonstracyjne i pilotażowe
	Zarządzanie i informowanie w zakresie środowiska	Projekty informacyjne, dotyczące zwiększania świadomości i rozpowszechniania informacji
Klimat	Ograniczenie wpływu człowieka na klimat	Projekty dotyczące najlepszych praktyk, demonstracyjne i pilotażowe
	Dostosowywanie się do skutków zmian klimatu	Projekty dotyczące najlepszych praktyk, demonstracyjne i pilotażowe
	Zarządzanie i informowanie w zakresie klimatu	Projekty informacyjne, dotyczące zwiększania świadomości i rozpowszechniania informacji

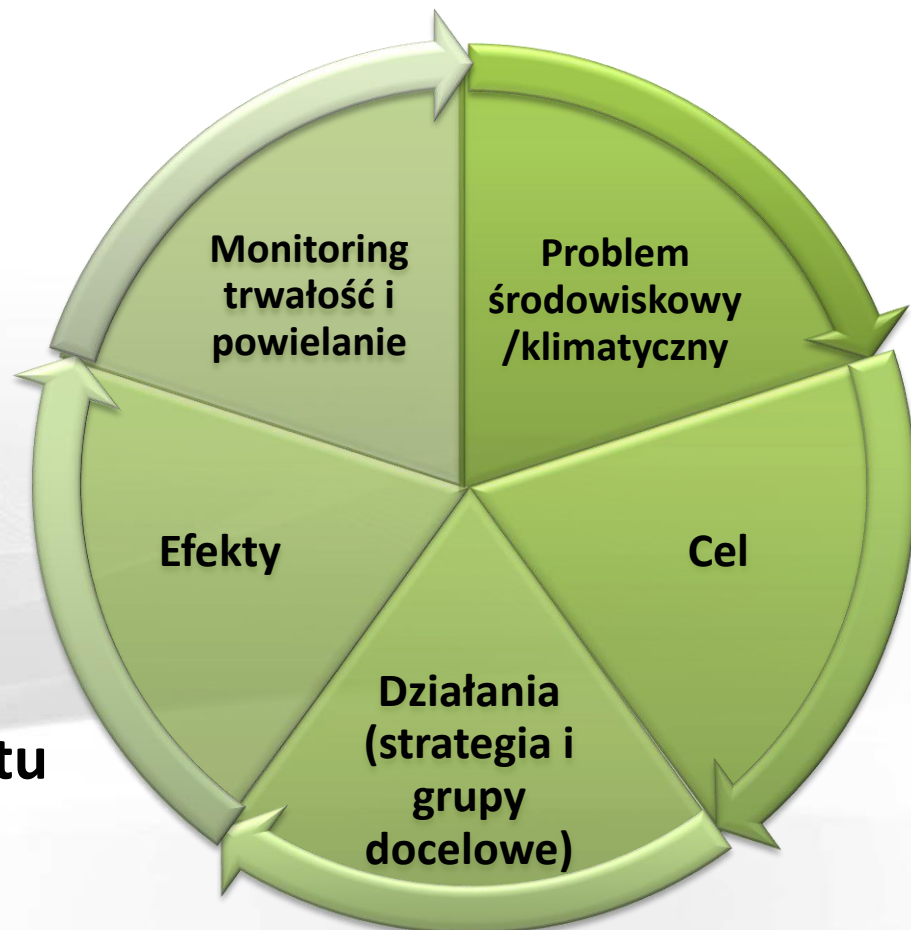

Jak napisać wniosek?

- Szczegółowość i objętość wniosku nie jest premiowana
- Potrzebny jest czas – kilka miesięcy
- Poradnik wypełniania wniosku na stronie NFOŚiGW
- Wniosek trzeba kilkukrotnie sprawdzić

Trzymać się logiki tworzenia projektu

Kto może być beneficjentem?

Podmioty publiczne

Przedsiębiorstwa

Uczelnie wyższe

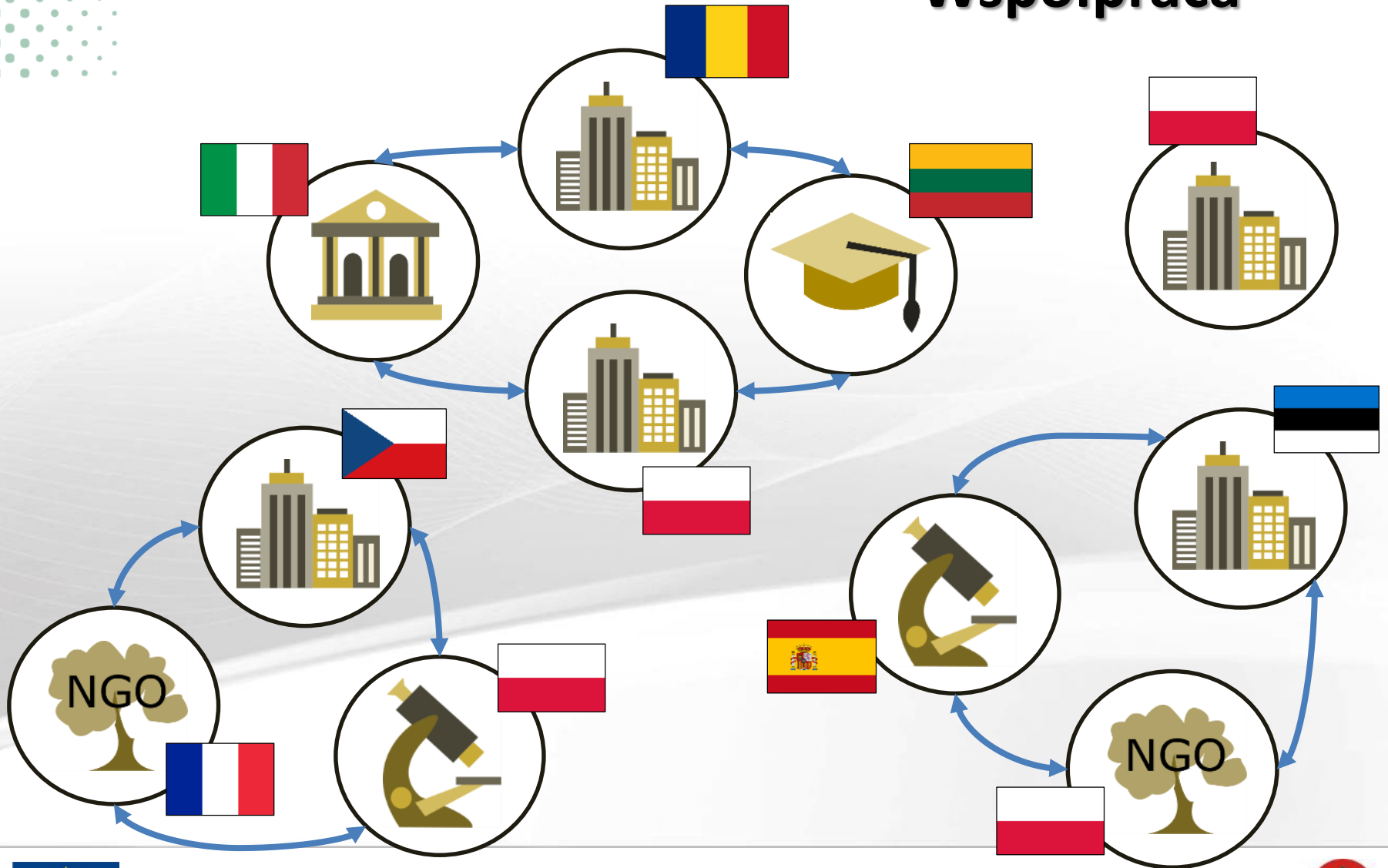

Instytuty badawcze

Organizacje pozarządowe

Współpraca

Dofinansowano ze środków KE w ramach umowy KE LIFE14 CAP/PL/000011

Budżet projektu

2 000 000 EUR

Średnia wartość projektu LIFE

< 500 000 EUR

bardzo rzadko

5 000 000 EUR

coraz więcej projektów

KATEGORIE KOSZTÓW KWALIFIKOWANYCH

1. Bezpośrednie koszty osobowe (zasada 102%)
2. Koszty podróży i utrzymania
3. Koszty związane ze wsparciem zewnętrznym (limit 35%)
- 4.a Koszty infrastruktury (do 25% amortyzacja) *
- 4.b Koszty sprzętu (do 50% amortyzacja) *
- 4.c Koszty prototypu (100%)
- 5.a-c Koszty dotyczące praw do gruntu
6. Koszt materiałów zużywalnych
7. Pozostałe koszty
8. Koszty ogólne (do 7%)

* w projektach przyrodniczych 100%

Finansowanie projektów LIFE

Komisja Europejska

DOTACJA

55-60%

kosztów kwalifikowanych

NFOŚiGW

DOTACJA

15-45 %

kosztów kwalifikowanych

NFOŚiGW

POŻYCZKA

na wkład własny,

POŻYCZKA

na zapewnienie
płynności finansowej,

Współfinansowanie Programu LIFE

➔ BENEFICJENCI:

Podmioty, które:

- ➔ uzyskają dofinansowanie ze środków KE
- ➔ realizują projekt na terenie Rzeczypospolitej Polskiej
- ➔ są beneficjentami koordynującymi projektów krajowych lub współbeneficjentami międzynarodowych projektów LIFE

współbeneficjenci projektów międzynarodowych uzyskują dofinansowanie jedynie na realizację zakresu działań realizowanych na terenie RP

PRZEWIDYWANY HARMONOGRAM NABORÓW

(Podprogram LIFE na rzecz środowiska – przewidywane terminy)

Komisja Europejska

Zaproszenie do składania wniosków LIFE
kwiecień 2019

Termin składania fiszek projektowych LIFE
czerwiec 2019

Termin oceny koncepcji
październik 2019

Termin składania wniosków LIFE do KE
luty 2020

Rewizja wniosków
maj 2020

NFOŚiGW

Zaproszenie do składania wniosków o
współfinansowanie krajowe
maj 2019

Termin składania wniosków do NFOŚiGW
(fiszki projektowe life LIFE)
październik - listopad 2019

Termin składania aktualizacja wniosków /
Termin składania wniosków
w naborze skróconym
po zakończeniu fazy rewizji KE

PRZEWIDYWANY HARMONOGRAM NABORÓW

(Podprogram LIFE na rzecz klimatu – przewidywane terminy)

Komisja Europejska

Zaproszenie do składania wniosków LIFE
kwiecień 2019

Termin składania wniosków LIFE do KE
wrzesień 2019

Rewizja wniosków
luty 2020

NFOŚiGW

Zaproszenie do składania wniosków o
współfinansowanie krajowe
maj 2019

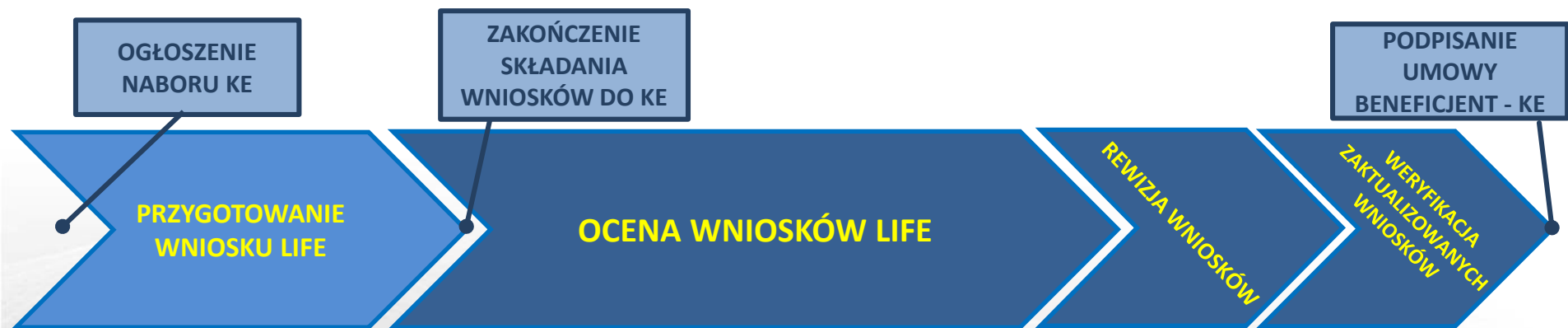
Termin składania wniosków
(pełne wnioski LIFE)
maj - lipiec 2019

Termin składania aktualizacja wniosków /
Termin składania wniosków
w naborze skróconym
po zakończeniu fazy rewizji KE

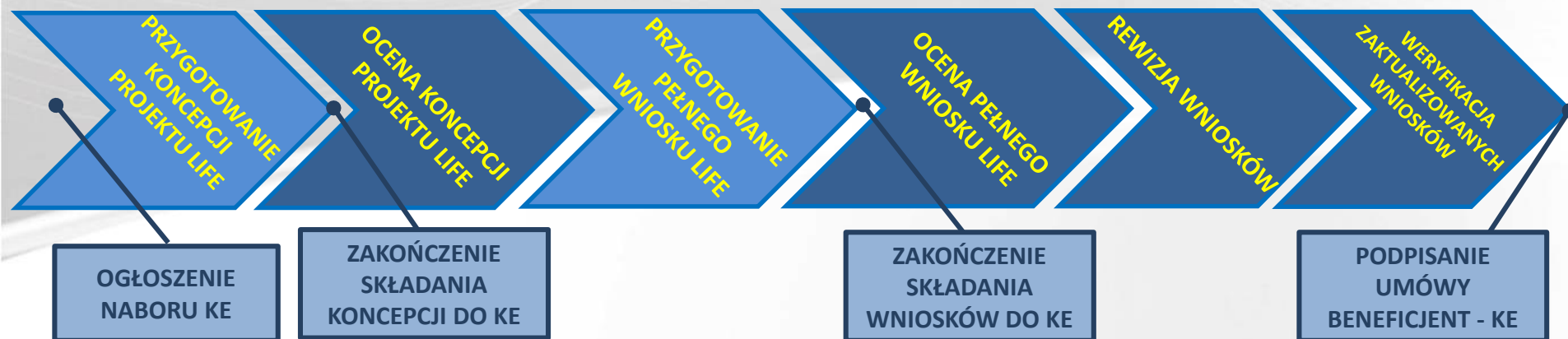

Schemat naboru wniosków LIFE do KE

Podprogram na rzecz klimatu

Podprogram na rzecz środowiska

Schemat naboru wniosków LIFE do KE i NFOŚiGW (nabór tradycyjny)

Podprogram na rzecz klimatu

Dofinansowano ze środków KE w ramach umowy KE LIFE14 CAP/PL/000011

Schemat naboru wniosków LIFE do KE i NFOŚiGW (nabór skrócony)

Podprogram na rzecz klimatu

Dofinansowano ze środków KE w ramach umowy KE LIFE14 CAP/PL/000011

Schemat naboru wniosków LIFE do KE i NFOŚiGW (nabór skrócony)

Schemat naboru wniosków LIFE do KE i NFOŚiGW (nabór tradycyjny)

POZOSTAŁE DZIAŁANIA NFOŚIGW

DZIEŃ INFORMACYJNY LIFE

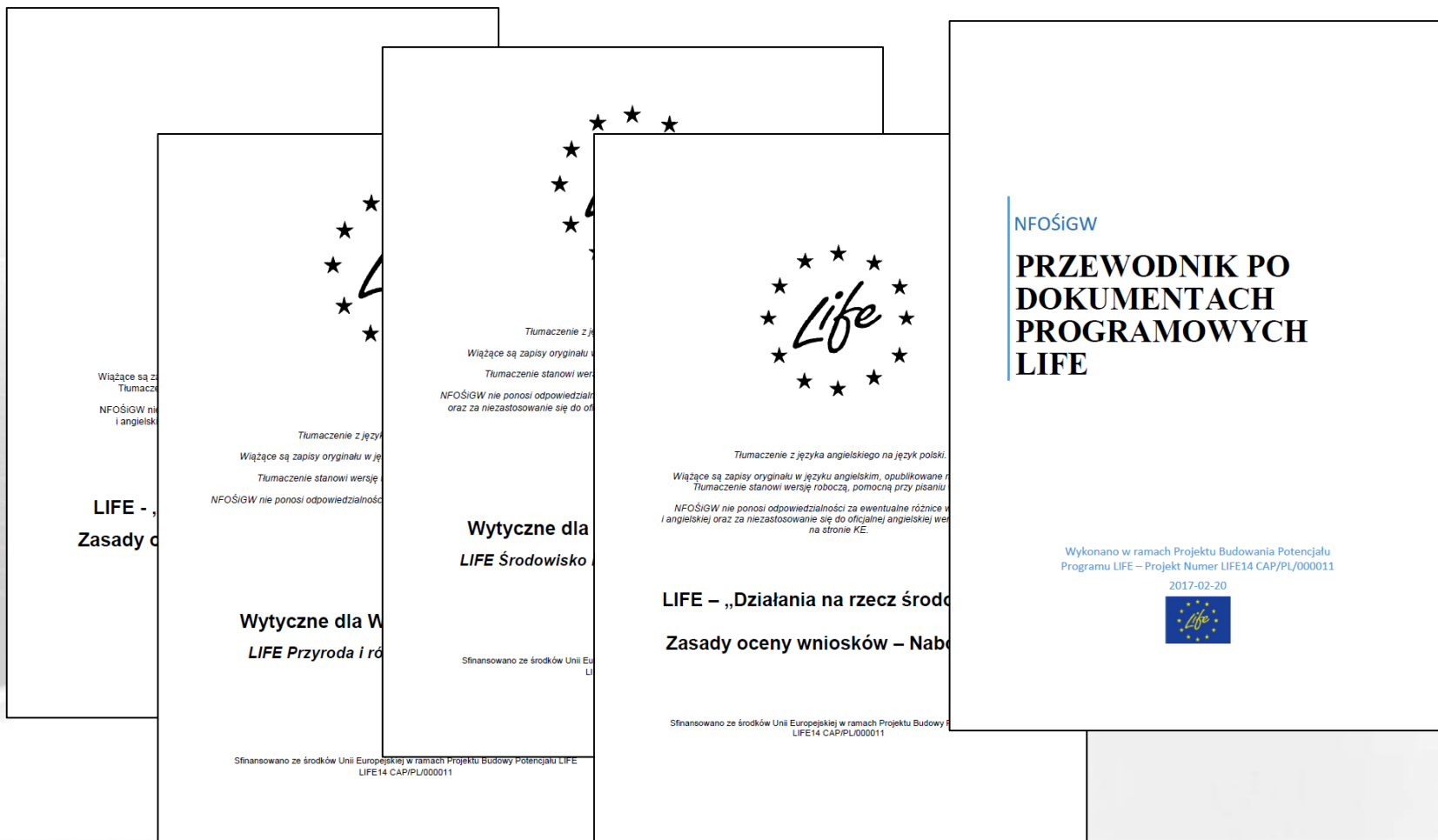

SZKOLENIA

KONSULTACJE WNIOSKÓW

Tłumaczenia dokumentów programowych

Dofinansowano ze środków KE w ramach umowy KE LIFE14 CAP/PL/000011

A person in a white shirt and black tie is holding a bar chart made of four green moss blocks of increasing height. The text 'Przykładowe projekty' is overlaid on the chart.

Przykładowe projekty

LIFE14 CAP/PL/000011
Capacity building of LIFE NCP in Poland

Ochrona siedlisk kluczowych gatunków ptaków Doliny Środkowej Wisły w warunkach intensywnej presji aglomeracji warszawskiej

Beneficjenci:

Miasto St. Warszawa

Stołeczne Towarzystwo Ochrony Ptaków

Cele:

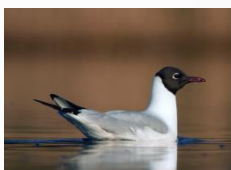
- **Odtworzenie** w granicach warszawskiego odcinka Wisły kolonii lęgowych gatunków ptaków z rzędu siewkowe (Charadriiformes), przede wszystkim rybitwy rzecznej (Sternahirundo) i rybitwy białoczelnej (Sternula albifrons);
- **Poprawa spójności** wewnątrz Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków „Dolina Środkowej Wisły” poprzez odtworzenie na odcinku warszawskim środowisk charakterystycznych dla roztokowego charakteru rzeki;
- **Poprawa warunków ochrony przyrody na obszarze projektowym** poprzez działania skierowane bezpośrednio do mieszkańców Warszawy, które umożliwią włączenie się w działania na rzecz ochrony ptaków i ich siedlisk nad Wisłą oraz wpłyną na wzrost świadomości ekologicznej i pozytywną zmianę zachowań w zakresie użytkowania obszarów chronionych sieci Natura 2000;
- **Opracowanie zasad współpracy instytucji publicznych zarządzających** na t terenie Warszawy **obszarem OSOP „Dolina Środkowej Wisły”**, dzięki stworzeniu i wdrożeniu Planu Zarządzania Obszarem.

Całkowity budżet:

3 515 726 EUR

Termin realizacji:

2011 – 2018

Dofinansowano ze środków KE w ramach umowy KE LIFE14 CAP/PL/000011

Ekohydrologiczna rekultywacja zbiorników rekreacyjnych Arturówek jako modelowe podejście do rekultywacji zbiorników wodnych

Beneficjenci:

Uniwersytet Łódzki

Łódzka Spółka

Infrastrukturalna

Miasto Łódź

Termin realizacji:

2010 – 2015

Budżet:

1 244 319 Euro

Cel projektu:

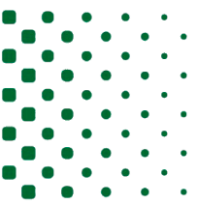
Celem proponowanego projektu jest podjęcie kompleksowych działań w oparciu o podejście systemowe wykorzystujące koncepcję ekohydrologii dla rekultywacji zbiorników w Arturówku, służącym jako jeden z podstawowych terenów rekreacyjnych dla miasta Łodzi. Projekt przewidywał innowacyjne podejście w zakresie:

- skonsolidowania wiedzy dotyczącej funkcjonowania wodnych ekosystemów miejskich,
- metod planowania i podejmowania decyzji w zarządzaniu ekosystemami wodnymi na terenach miejskich,
- opracowanych i zastosowanych technologii ekohydrologicznych i ich synergii dla osiągnięcia celów wyznaczonych przez dyrektywy europejskie (Dyrektywa 2006/7/WE dotycząca zarządzania jakością wody w kąpieliskach, Ramowa Dyrektywa Wodna 2000/60/WE) oraz
- systemu szkoleń, rozpowszechnienia wiedzy i współpracy w oparciu o współdziałanie w ramach platformy interesariuszy.

Dofinansowano ze środków KE w ramach umowy KE LIFE14 CAP/PL/000011

Adaptacja do zmian klimatu poprzez zrównoważoną gospodarkę wodą w przestrzeni miejskiej Radomia

Cele projektu:

Stworzenie przestrzeni miejskiej w Radomiu o zwiększonej odporności na zmiany klimatu poprzez budowę demonstracyjnej zielonej i niebieskiej infrastruktury opartej na podejściu ekosystemowym:

- złagodzenie już pojawiających się zagrożeń powodziowych i suszy, wynikających z niestabilnego przepływu rzek wpływających na teren Radomia;
- złagodzenie zjawiska podtopień na terenie miasta wynikających z przyspieszonego spływu wód opadowych w wyniku uszczelnienia powierzchni miasta oraz powstającej w wyniku szybkiego odpływu wody suszy miejskiej;
- poprawa jakości zielonej i niebieskiej (błękitnej) infrastruktury przez stworzenie różnorodnych habitatów wspierających kształtowanie się i podtrzymanie bioróżnorodności w realizowanych na terenie miasta zadaniach w zakresie gospodarki wodnej (np. zbiornik retencyjny) i istniejących ekosystemach (np. rehabilitacja rzeki miejskiej, rehabilitacja zbiornika miejskiego).

Beneficjenci:

Miasto Radom

Uniwersytet Łódzki

Wodociągi Miejskie w Radomiu

FPP Enviro

Budżet:

24 291 746 PLN

Termin realizacji:

2015 – 2020

Dofinansowano ze środków KE w ramach umowy KE LIFE14 CAP/PL/000011

Przygotowanie strategii adaptacji do zmian klimatu miasta metropolitalnego przy wykorzystaniu mapy klimatycznej i partycypacji społecznej

Beneficjenci projektu:

Instytut na rzecz Ekorozwoju

Miasto St. Warszawa

Unia Metropolii Polskich

Verband Region Stuttgart

Termin realizacji:

2014 - 2018

Budżet projektu

1 359 960 EUR

Celem projektu jest zredukowanie negatywnych skutków zmian klimatu dla ekosystemu Warszawy i rozpoczęcie działań adaptacyjnych w innych metropoliach w Polsce poprzez:

1. wsparcie Miasta Stołecznego Warszawy w opracowaniu strategii adaptacji do zmian klimatu dla Warszawy przy zastosowaniu podejścia ekosystemowego
2. pobudzenie aktywności władz, administracji i służb miejskich na terenach zurbanizowanych do działań na rzecz adaptacji do zmian klimatu w oparciu o doświadczenia Warszawy
3. pokazanie celowości i możliwości wykorzystania prognostycznych map klimatycznych do budowania strategii adaptacji miasta do zmian klimatu
4. pogłębienie świadomości problemu globalnego, jakim są zmiany klimatyczne, wśród władz miast i zachęcenie ich do zaangażowania się w działania na szczeblu europejskim.

Dofinansowano ze środków KE w ramach umowy KE LIFE14 CAP/PL/000011

Komisja Europejska- LIFE

<http://ec.europa.eu/environment/life/>

<https://ec.europa.eu/easme/en/life>

Krajowy Punkt Kontaktowy LIFE

www.nfosigw.gov.pl/life

email: life@nfosigw.gov.pl

tel. 22 45 90 167 lub 435

Dziękuję za uwagę

Dofinansowano ze środków KE
w ramach umowy KE
LIFE14 CAP/PL/000011